

Núm. 768

Any XVI

Barcelona 28 Maig de 1903

LA FOSCA

SEMANARI CATALÀ

10 CENTIMS 10 número

Es artista: balla y canta,
té ells de cel y hermosos risos,
y si per aixó 'ns encanta,
l' aburrim, quan se decanta
al vii metall y als palpisso,
ab una barra qu' espanta.

De dijous á dijous

Ja tenim arcalde nou. ¡Per molts anys Sr. Bolder!.... De bon cor saludém lo seu nombrament, y mes de debo encara, voldriàm que 'ns resu'tés un coneeller en cap, de brahó. Mes no ho podem esperansar venint de Madrid l' ordre, que nosaltres creyém y ningù 'ns ho treu del cap, qu' aytals eleccions deuen ferse pe'l poble y per ell sostingudas al escalf de sa opinió, poden produhir bons resultats las seves gestiós. Ara, mancadas de l' opinió pública.... qu' ha de succehir? Lo mateix qu' ha passat fins avuy la falta de puntals dins y fora la corporació municipal, criará la vuydor al voltant del novell batlle y fará tornar xorcas las seves iniciativas, si 'n té fins que se 'n aborreixi y fasi la fi dels antecessors seus. ¡Ja ho veurán y tant de bò que 'ns equivoquessim.

Per aquest cop lo ministre encarregat de «suministrar araldes, no s' ha volgut pender la pena de descubrirne cap d' estrany... com allavoras de 'n Monegal, y fentne la cosa mes práctica y llisa, ha designat la persona senyalada per l' elecció y pel puesto al primer tinent de l' arcaldia... l' que vol dir un home que coneix las tasquejas y amagatalls de dins y de fora la Casa Gran, qu' ha fet ja l' aprenentatje de son càrrec y que coneix lo «panyo» com solen dir els castellans que son els qui convé mes entendrer.

Un dels araldes fermes de voluntat, bons per sas obras y ben volgut pel poble, foí el S. Amat y Sor maní, que trayém á quènto, perque tenia semblantas coudicions de ls que are compta en Boladeres y ja podrà estar ben content, de poguerse accomparar ab lo qu' hem anomenat.

LA TOMASA queda prompte á brandar en sa lloansa si ho fá tant bé, com desitjèm.

* * *

No cal pas tornarho á dir: lo govern no pot aguantar las sotragadas de l' opinió pública y no mess' aguanta per trampejar fins que s' obrin los debàts á las Corts, y allà 'ls republicans, disposats per en Salmerón y Alonso, donarán una ferma batuda.. á veurer com n' eixirán. De quin gust n' esperém las tamborellas.. però ¡qué farán, pobres conservadors, aquesta colla de gats d' els frares!

Mes que resulti mixich mas i pesát p' els nostres llegidors, que fem per manera de no cansar massa, per por de que 'ns aborreixin y saltin p' el damunt aquesta crònica, volém apuntar la llista d' els milions de pessetas que 'n Sánchez Toca demana en lo pressupost d' el Ministeri de la Marina, per refer l' esquadra de barcos esfondrats á Cavite y Santiago de Cuba.

No 's pensin ara, que fém brometa... ¡res d'aixó! son xifras certas, que copiem d' un diari, presas d' el ministeri mateix.

Aboquèm mil-lions de pessetas, com si 'n fossin sigrons.

MINISTERI DE MARINA

Pressupost

	Pessetas
Administració Central	1.047.936
Departament Marítims	2.164.923
Eventualitats, comissions y excedencias	4.377.714
Esquadra d' instrucció	6.954.965
Barcos per anar y venir y vigilancia de costas y pesca.	3.496.135
Escoles flotants	4.793.090
Brigadas torpedistas y torpeders.	844.195
Infantería de marina.	2.766.305
Escoles en terra.	164.946
Establiments científichs	481.946
Serveys auxiliars.	560.763
Arsenals.	12.613.107
Penitenciaria naval	21.930
Obligacions sens crébit legislatiu.	9.929.265

Y prou; no s' esgarrifin mes, ni tirin ratlla, ni sumin... no s' encaparrin... uns cinquanta mil-lions y mitj de pessetas, suades p'els espanyols, son no mes las que vol aquest bon senyor per tirar á l' ayqua... las que no 's quedin en terra ferma, que no serán las menos, ben segurament, si las pot esgarrapár... que tampoch ó creyém.

Farán molt ben fet, si l' hi dihuem no pas per ara... y si no ho fan, pitjor per ells.

Volém dir, els qu' ho vótin.

Mes val que no 'n parlén de porquerías... alsém la volada y surmontant las serenes regions d' el art musical, acatém la tornada de París d' en Malats, qu' ha plantat ben alta la bandera catalana, guanyant en concurs públich, lo gran premi Denier, que n' es la patenta, per' esser tingut per un d' el pochs concertistas de piano que corren p' el mon.

Aquí, tothom sap qui n' es en Malats y no 'ns ca'l parlarne per alabar-lo; no trobém pas, que l' premi li dongui mes dits... ni mes cap... ni mes cor... que 'n te prou de tot; que ja fa coneixer per tot lo mon.

Els amichs d' en Malats, li donan un tech avuy mateix, per llohansa de son triumph; qu' els fassi bon profit y al artista l' encoratje.

En aquests assumptos d' art, anem endarrerits; perdonin els llegidors: ja 'ns rescabalarém un altre setmana.

CALIXTE PI Y XARAU

EPÍGRAMA

En un café de la Rambla
dos senyoras ván entrar;
l' una d' ellas espanyola,
l' altra inglesa m' va semblar.
Pican... y s' presenta 'l mosso:
— Que volen pendre, 'ls vá di!
y 'espongué l' espanyola
¡Porti un bolado per mi!
— Donchs jo digué l' estrangera,
com alemana que soch
m' agrada molt la cervesa
¡Mosso, que 'm portin un boch!

R. H. M

■ LA VUYTADA ■

Lo premi-Dennier pianistich guanyat pe 'l nostre Malats es un cas que com á Espanya, honra á Catalunya ¡es clar! — Y no pel import del premi qu' es una mica important hi han près part 'ls primers idem, (deya un pianista del báll que 's dóna cada diumenge á la tarde al «saló gras»), sino per cobrar... la gloria que 'l tal premi haurá donat al que se l' ha endut ab una-nimitat de vots com cal.

— Bé, veurá; (li vá respondre altre pianista *charmant* dels que tocan... ab manubri y fán molt.. molt mal de cap); si 'l premi Dennier, qual títol es á dinér tan sémblant. (puig *dennier o diner* casi son dos termes ben iguals) no fós de quatre mil *llaunes* francesas (quatre mil franchs! l' ase 'n-fum si cap pianista ni d' Espanya ni *gabaiix*, ni italiá, noruech ó belga, ni inglés ni rús, ni alemany, per la gloria ben pelada hi hagués, de segur, près part á tal concurs de las teclas.. ni á dugas, ni á quatre mans! perque de bossins de gloria no se 'n pot fer cap bon plat.

Aixis opiném nosaltres y sens' pó d' equivocá 'ns, deu ser com la opinió nostra la del nostre gran Malats. Siga com se vulga, rebi desd aquet lloch lo premiat la felicitació franca de LA TOMASA .. y en paus

* *

La bojeria (digueune) de *los grans velocitats* ha topat ab lo seu lògich inconvenient natural, topant d' un modo terrible (que dugué á un tràgich final) ab obstacles y ab personas, víctimas aquestas ¡ay!

de la immunitat que gosan aqueixos *chauffeurs* feudals que montats en l' automóvil de sas millonadas, van atropellant á infelissos que trovan ells á son pas com si fossin duenyos y amos ab *sous façon* exemplar dels paisos qu' atravessan y dels habitants del camp invadint las carreteras, causant perjudicis grans al comers que va de tránsit, com á la inustria ambulant.

Y per colmo de desditxas, aquest sport condemnat atropella fins las vidas de la pobra gent rural que veyent visións s' encantan ab eixos monstres volant que per ells son com tempesta d' un avens mentida, fals. L' automobilisme es símbol del orgull fer, insensat, de la mes vil opulencia quo vol fer servir de past á la general miseria per atipar als alarbs de las costums modernistas que volen assassinar los costums dels nostres avis que, per fer camí, sos plans era aná ab la *diligencia* (lo qui tenía mes rals) ó anar dalt de la galera (qui feya comers en gran) ó al carret de l' *ordinari* ó bé á *pata* ó bé á caball d' un burret ó d' una aqueta, y may ningú feya tart, ni 's parlava de desgracias ni 's feyan tants disbarats. ¡Per volgué anar tant depressa volca tant la Humanitat!

* *

Segons va dirme ab confiança la mora Fátima quan feya de raspa á Sevilla, vā fugir perqu' es lo cas que 'n Pela-y-sis, qu' es un moro de cuyna, fill del Sultá,

(un dels fills de contrabando dels trescents que té amagats) li buscava 'l cos per sota de la cotilla á tot drap, y com qn' es un xicot nano y porta uns morros de pam, li feya fàstich y rabia 'l que s' hagués d' arrossar ab aquell princep tant neula y d' estranquis y tant nyap.

En cambi un moro del Roghi era 'l seu enamorat y la obligava juix! á fershi perque li dava molts rals lo princep lleig á la Fátima y 'l moro 'ls hi feya dá.. Es á dí, una porquería com se veu aquí á ciutat y á tot arréu ahont se vénen macarróns napolitans En resúm: una historieta la mes corrent y vulgar que 'n varen fé una novelia 'ls rotatius... y roità.

* *

Mentre diumenje s' hi feya al Palau de Bellas Arts la escena del «Abat Biure» quan vāren assassiná 'l, éram á la Rectoría del poble de Sant Cugat contemplant la capa y l' alba plenas de forats y sang com si 'l fet no contés are mes de cincents cinquanta anys. Y ab aquella impresió extranya que fá venir mal de cap, vārem baixá á veure 'ls claustres del Monestir abandonat que fá basarda y fá pena y fá fàstich al mirar tanta grandesa ruinosa, puig si no hi posan púntals alló es un castell de cartas, que bufant, vā á ca 'n Pistraus. ¡¡Y tants capitals que s' llensan en banquets, festas y balls!!

PEPET DEL CARRIL

Una víctima de la prensa imparcial (?)

—Jo les subvencions vaig treure
á varias publicacions,
y ara *misero de mi*
me clavan los seus fiblons.

LA TOMASA

Bestiesas del automovilisme

—Encar no hanprés malvostés:
—Desitjém una desgracia,
perque sols esbossinants
se llueix l'aristocracia.

PROVA D' AMOR

¡Los recorts de l' infantesa,
que 'n son de dolços recorts!

Gentuissamat per la lectura de las novelas que ab gran interés llegia, preferintlas als llibres de ciencia que per lo pesats que se 'm feyan m' aburrian, tant y tant fóu lo que vaig encaterinarme ab ellas que vá formarem en lo magí tal confusió de ideas que casi mi j vaen trastocar me, de tal manera que de nit y dia sols pensava ab donas romànticas é ideals y mon únic desitj era poguer trovarne una que s' enamores bojament de mí per estimarla jo ab deliri y per ferla reyna del meu cor y gosar ab ella del amor pur y cast tal com lo somniaua y havia llegit no recordo en quina novela.

Després de molt buscar, un dia, que invitit per un amich meu vaig deixarme portar á un ball de patacada, una preciosa hurí perteneixent al gremi de xinxas, vá declararsen á boca de jarrro, diuentme, entre altras cosas que no recordo «que jo li feya pessa, y que, tenia un posat de xulo que l' engrescava,» paraulas que si be no responian á mas ideas romànticas, varen semblarme halagadoras y... vaig sucumbir.

Als vuyt días, que duravan nostras relacions, vaig intentar imbuirla en mas ideas y esperant que sortís la lluna perque la declaració fos mes poética, vaig empòrtàrmela á las afors de la vila y allí sota una figuera, agafantla de las mans y donant á ma véu un tó melós y agredols, vaig enjegarli ma peroració de una tirada y sense deixarla respirar, parlantli de fugir junts á un desert y de fadas protectoras; de flors, de nits de lluna, de murmulls del riu, y... no sé que mès.

E la m' ascoltava embadalida y encare que no 'm contestava, ab los moviments que feya ab lo cap me donava á comprender que li tocava la fibra sensible del cor.

Exaltantme jo per moments, vaig continuar mon discurs, pro tot de sopte un soroll no gens agradable vá interromprem; miro á la sílfide y... la trovo adormida com un sòch.

Al despertarla me digué que la dispensés puig com que arava de nits tenia molta son atrassada, y afegí ab un tó mi j de tant se m' en dona:

—¡Apa, enlesteix, que jo 'm friso!

No sabent interpretar jo be aquellas frasses y creyentme que 's referia á que se li feya tart, vaig pensar deixar mon discurs per un altre dia en que ella no anés tan atrassada de són, y aixecantme vaig dar li la mà perque ho fés ella:

—Ja podém marxar si vols.

Ella al sentir aixó vá mirarme ab sorpresa, preguntantme al cap d' un rato:

—Y no vols fer res mes?

—No, dona, com que veig que t' adorms, he pensat deixar mon discurs per un altre dia.

—Es dir que m' has fet sortir de casa no mes que per aixó?

—Si, reyneta meva, he volgut gosar de ta presencia á solas y ferte confidenta dels purs sentiments que per tú nian en mon cor...

—Si no parles mes clar, no t' entench. Es dir que sols per parlar m' has fet venir fins aquí?

—Sí, angel meu, ¿que 't pensavas que volia alguna altre cosa?

—¿Qui es que no s' ho pensa al veurer que buscavas tant la soletat!

—Es que jo no vull testimonis pera ferte mas declaracions...

—Vaya unas sortidas!

Y sense dirnos res mes, emprenguerem lo retorn á la vila; ella, nerviosa y enfadada y jo somniant ab lo pur amor, donant de tant en tant mirades melançolicas a la lluna que en lo estrellat cel brillava y també á ella.

—Ascolta, vaig dirli, tot de sopte y abrassantla; ¿vull demanarte un favor?

—Gracias á Deu! feu ella, y donantme una mirada fogosa, afegí: Demana fill demana, pro si acáste sembla apartemnos un xich de la carretera que per aquí solen passar algunas personas y no es prou prudent que 'ns vegin.

—Per què 'ns hem d' amagar, si 'l favor que vull demanarte no es cap cosa de l' altre mon?

—Veyam, digas; ¿qué vols?

—Que... que 'm donguis una prova d' amor.

—J' t dich que aquí no pot ser. Si 't sembla podem ficarnos á n' aquell camp de blat y...

—Per qué tantas precaucions?

—Y que 'ts tonto! tú dirás...

—Si lo que vull jo, es...

—Qué, vejám?

—Una prova d' amor.. un retrato, un mocador...

—¡Que ets neula!

Y sense esperarme se dirijí apressurant lo pas dret á sa casa.

Al arrivar á la porta, se girá vers à mí y trayentse un paperet de la butxaca en la que escrigué algunas paraulas me 'l doná diuentme:

—Aqui téns la próva.

Temps vá faltárme al arrivár á ma casa per llegirlo y.... jera un número de El Fandango! y á sota de una sugestiva lámina, vaig llegir escrit per sa mà:

—Ets un llor z, puig l' home que no servéix per home, no es rés!

Alló vá despertarme l' inteligencia pro... já era tart; á n' aquella xicota máy mes l' he vista perque l' endemá mateix vá desapareixer de la vila y malas llengüas, de segür, varen dirne poch temps després que l' havian vista á una casa del carrer de la Carrassa á Barcelona.

¡Los recorts de l' infantesa
que 'n són de dolços recorts!

¡Qui pogués torná á ser jóve,
per torná á jugá altre còp!

JOSEPH VILA ORTONOBES.

RIGOROSAMENT HISTÓRIC

En un poble molt hermós,
del Vallés, terra encisera,
s' hi va donar anys enrera
un cás en extrém xistós.

En aquelles ocasions
hi havia en el tal poble,
un vell aixerit y noble
que era mestre de minyons.

Era un hom' de molta ciencia
al que la gent tota aymava,
y que als xavals ensenyava
ab entussiasme y paciencia.

Mes com no era catalá,
tenia la gran manía
de que en las aulas volta
que's parlés en castellá.

Y com que á n' als descendants
de 'ls Borrells, Ribots, y Serras,
lo llenguatje de 'ls Gutierras
se 'ns enganxa per las dents,
tot sovint algun xaval,
quan lo castellá parlava,
un mot ó altre mastegava
á estil de municipal.

Un jorn, com que facilment
la maynada mou desori,
van armar un rebombori
fenomenal é imponent.

Hi va haver moltes trompadas,
crits y soroll á tot drap,
tintés y llibres pel cap
y un sens fi de esgarrinxadas.

Resultant de tal combat,
al fi de fetas las paus,
que un xaval de 'ls mes babaus
va quedá ab lo cap trencat,

Llensant ays molt llastimés
y plorant ab desconsol,
estava 'l pobre mussol
sent la burla dels demés,
quan lo mestre, que era fora,
tot atrafegat va entrá
y -¿Que es eso - preguntá,
ab veu amenassadora.
Y 'l babau, que ho era massa,
ensenyantli 'l xiribech
va exclamàr, ab gran catxassa:
—Señor mestre, aquel marreich
me ha rompido la cabasa

EMILI REIMBAU PLANAS

DIALECH

—Hola general, que tal?
—El reuma molt mal me té.
—Sab lo que molt li convé...
—Un bany...

—Si; si, general.
—Vaja home y quin audit!
—E bany no li fará dany.
—Y com ha de ser el bany?
—General, ja l' hi he dit

ALBERTET DE VILAFRANCA.

LA PLANETA

L' altre dia 'n las 'Dressanas
casi frente del quartel
vaig fer treurem *la planeta*
per 'quell home dels aucells;
surt l' auzell y ab sa boqueta
á forsa de cops de bech
lográ treurer de la capsà
un paper de color vert.

¡Bravo, vaig dir, aixó marxa!
el color vol dir esperém
ja que 'l vert es *esperansa*
aguardém; veurém el que.

L' home ab cuidado desplega
lo paperet satisfat
y ab beu baixa 'm digue jescoltí!
qu 'n pochs mots li llegiré:

«Moreno: será» tu suerte
negra; muy perra porque
eres maestro de escuela
y por lo que dijo aquel
gitano á un su compinche
maestro te puedes ver..

¡Calli! ¡calli! no segueixi
porti, porti 'l paperet;
li prench y en quatre mil trossos
foll d' ira lo vareig fer,
y encare es l' hora que fujo
malehíntne los aucells
y al home y á *sas planetas*
y hasta á mi per... innocent.

S. BRUGUÉS.

ETS TANT MACA...

No 't sapiga greu
de ser petiteta,
tot lo teu tirat
es com de la Verge,
y es reyna com saps
del cel y la terra.

Petitetas son
las tevas manetas,
y son un model
perfet de vellesa;
no 't sapiga greu
de ser petiteta;
qui mira 'ls teus ulls
veu dugas estrelles,
que flètxan los cors
com dugas sagetas,

Corona 'l teu cap
una cabellera,
ruenta com l' or
mes fina que seda.

Si cada matí
t' en fas dugas trenas,
lligarás los cors
mes forts que cadenas.

Los angels del cel
deliran per veuret,
y los terrenals
se moran d' enveja.

No 't sapiga greu
de ser petiteta.

JOSEPH VÍA

Disputas de color

.....
Un negre y un blanch
discussió tenian
perque 'l blanch digué;
—Jo soch, ¡Qui ho diriá!
tant negre com tu.

Y 'l negre ab malicia
crijava—També
jo soch fa molts dias
al menos tant blanch
com tu y ta familia.

Los dos enemichs
boy raho tenian,
puig varen saber
y aixó 'ls va fe riure,
que «Blanch» era mot
que el negre se 'l firma,
y «negre» pel blanch
lo nom de familia.

RAMPELLS

**Interview
ab don JManuel**

Avuy que la sort m' ampara
de poguer parlá ab vosté,
ab respecte com Deu mana,
si 'm permet, m' espligaré.

¿Es vritat que segons diuhan
vosté D. Manuel no es res,
y alló de las *pantorrillas*
ja no tornará mai més?

¿Es cert que fins lo Sin-vela
lo seu taranná coneix
puig diu qu' es vosté un torero
que ni pel hivern serveix?
¿diguim també si es exacte
que quan s' en va aná á Madrid
fou precis qu' enmalaltintse
no s pogués moure del llit?

¿Diríhen qu' en Maura era el metje
y que per cura ordená
s' en anés á la... Garriga
ó millor á 'l Ampurdá?

¿Altre volta aqui, Sa-mara (1)
fins enterra-morts siguent,
diu que s' el mira ab despreci
y s' arrossa ab altre gent?

En fi son tantas las cosas
que mon desitj vol sabé,
que ni ab un any que parlessim
crech que no 'n sabria ré

Aixís tan sols li demano
que 'm contesti per escrit,
al carreró de las Moscas
número 20. Pau Petit.

Per la copia
CENTELLAS

(1) nch

ALL-OI D' ACTUALITAT

LA TORMASA

per J. LLOPART.

La reyna del arcalde nou, serà la de buscar á tota costa, las ratas que rossegen el formatge d'honor de la Casa gran.

Un altre monja enfilada
y á punt de saltar la tapia,
moltas grapas que l' estiran
y un gran pet de garrotadas.

TEATROS

ROMEA

Ab las funcions dels pròxims diumenge y dilluns se donarà si á la temporada oficial del teatro y pera ditas funcions se preparan las dugas obras de la temporada ó sigan *Els Vells* y *Lo pati blau*.

Encar que lo dilluns se digui que s' tanca, no ho resultarà de vritat, puig tota la setmana pròxima se continuará ab funcions de beneficis, contantse entre ells pera lo dijous, lo del jove actor de la companyia D. Cecili Rodriguez, en que ademés de posar en escena *Lo lliri d' ayqua*, obra de Pitarrà y en q' e tant s' hi distingeix la nena Serrano, s' estrenarà lo monólech de Ricart Forga, titulat *La tomb i de la mare!* y també lo saynete de Abelardo Coma *El miracle de Mahoma*, obra que ha figurat en los cartells de inauguració de temporada un sens fi d' anys y ab tot, no ha lograt fins ara que la Empresa li dongués lloch.

Un cop estrenada, veurém lo perqué vá deixarla arreconada.

NOVETATS

Ab tot y ser ja á las *ecaballàs* de la companyia de *Varietés*, la Empresa 'ns ha donat un número sumament extraordinari y que á haver vingut als principis de la temporada, no duptém que li hauria reportat grandiosas entradas, puig creyém que tot Barcelona hauria anat á veurer son travall,

L' artista de referencia es Mr. French, un cosmopolita en art, puig que ab la mateixa facilitat y maestria executa jochs de prestidigitació, que fá equilibris, monta en unicicle, se transforma, etc. etc.

Ab las funcions de las pròximas festas se donarà si á la temporada y pera lo dimars pròxim s' anuncia un concert per l' eminent pianista català Sr. Malats executant las pessas que en lo concurs últim de París li ha valgut lo prèmi de 4000 franchs

Pera mitjans de la pròxima setmana se prepara la inauguració de la temporada d' istiu, que com diguerem, hi actuará la companyia de la eminent Mariani, figuranthi com á director lo célebre Sr. Paladini.

Sabén que l' abono que s' ha lograt es sumament important y ho seria mes sens dupte si la Empresa hagués escullit altres dias de setmana pera las funcions de moda, puig ab los dias escollits se trobará en competencia ab altre teatro y per lo tant la classe *pudiente* ab tot y las inmillorables condicions de comoditat que té aquet teatro, se repartirà ab lo competitor.

GRAN-VIA

La Sra Farina ab sa troupe, procura donar una variació extraordinaria als cartells, de manera que se regista obra nova en cada funció, pero sense comprender lo perqué lo públich se mostra molt retret.

Los *vaudevilles* que 's posan á diari en escena, logran promoure las riallas de la concurrencia y los artistas de la companyia ab justicia se senten aplaudits.

It profumo una de las últimas obras donadas y que ja coneixiam per haverho vist interpretar per la Jiudice en lo derruhit teatre Lirich, va doná ocasió á demostrar las qualitats artísticas de la Sra. Farina y dels senyors Garzes, Beltramo y Marescalchi.

TIVOLI

Ha seguit representantse *La cançón del nàusfrago*; pera donar lo descans degut als artistas hi ha hagut canvi de personal en lo desempenyo, y trobém que ab la variació, la obra hi ha sortit perdent.

Pera ahir estava anunciat lo debut de la tiple Sta. Carrasco que debia desempenyar la part de Rosa de la esmentada obra

Pera demà s' anuncia uaa funció en honor del mître. Sr. Moreira y per tal motiu hi pondrà part lo coro *Catalunya Nova* en atenció á haver sigut son fundador.

TIVOLI — CONCERTS D' EUTERPE

Pera lo dilluns pròxim, festivitat de la Pasqua anuncia la llorejada Societat coral «Euterpe», la inauguració de sos concerts matinals en sa casa payral ó siga 'l Tivoli.

Lo programa escullit, es molt notable y en ell ademés de la *Invocació à Euterpe*, hi figuran *Goigs y Planys*, *La Violeta* y *La Marselleta*, totes del inmortal Clavé; *Patria* y *Lo llegat de 'n Clavé* de Rafart, *Lo Cantor del poble* de Goula y estreno de *Los fils del Canigó*, estudiantina per coro y orquesta, lletra del malograt mossen Cinto Verdaguer y música del mestre Sr. Candi.

Lo solo de *La Marselleta* será cantat per lo notable artista Sr. Perelló.

Dit concert será dirigit per lo Director de la Societat, l' inteligenç mestre D. Sebastià Rafart.

Ab tant escullit programa, creyém se fará una profiosa entrada.

UN CÓMIC RETIRAT

AMOR Y ODI

Els nostres pares s' odian, pro que importa
si tu y jo 'ns estimem ab tota l' ànima!
dintre sos pits es tot rancùnia y odi;
dintre 'ls nostres amor inagotable
de coratge ells rugeixen quan se vehuen;
nosaltres desitjem sempre trovanse
y estar junts á tot' hora, per besarnos
ab tot l' ardor qu' enclohen nostras ànimes
¡Ayemmos sempre aixis! Que purifique
lo tendre amor dels fills l' odi dels pares.

Els nostres pares s' odian; pro que importa
si tu y jo 'ns estimem ab tota l' ànima!

ANTONI CANTALLOPS.

ANGELETA

¿Quin dia será aquell, bella Angeleta,
que t'mostrarás un poch mes carinyosa
devant d' aquest versayre, que sols gosa
escribintne por tu alguna quarteta?

¿Quin dia será aquell, que ta rialleta
dirigirás á mi, tota amorosa,
demostrant altre cop que ets mes hermosa
que la poesia d' eix humil poeta? (?)

Dius que no esperi, nó 'l desitjat dia
que estich esperant jo ab boja fatlera
pera gosar abdós l' hermosa Vida?
¡Que ingrata t' has tornat! tanta falsia,
es sols lo procedir d' una ramera
que profana l' amor ab la mentida!

R. AMORÓS ESTEBANELL

LA TOMASA

Un sol á la posta

—Ja ho veus, ni un trist nombrament d' arcalde!...
?Y are, que farém, Benet? «
—Si 'n vol creure senyó Planas, tornémnosen al
llit, que aixó es la lluna!

A UNA AMIGA

Diu que 't vas á casá, quan sabs qu' el nuvi
deute d' amor contret té ab una dona
que guarda son fillet plé d' innocencia
y hont lo troba per tot li crida pare.

No sé 'l eu compromís pro reflexiono
que si 'm passés á mí compadiría
la víctima d' amor que un jorn vá serne
després de juraments y prometensas.

No comprehens la infelís quin desespero
quan te miri l' un altre tindrà ipobre!
veyent esclatá un si quan sols per ella
auell si misteriós deuria serne.

Encare hi ets á temps si be t' hi pensas
veurás que l' homenot que 't vol fé esposa
may no será tot teu, puig te que veure
ab un amor passat que may s' acaba,
á no ser que la mort al mitj se posi.

Auell si que al altá diréu, jurantne
amor, fidelitat y ditxa eterna
será sortit d' un cor tan vil é hipòcrita
que de pensarho sols feresa causa.

Creu, hermosa Rosó, creu á ta amiga
que t' estima de cor y be 't desitja
y tal vegada un jorn me benhebesch
del consell que ab vritat de cor te dono.

Si de mí no fas cas, si avuy te casas
ab qui no 't pot doná un cor noble y digne,
si hi duptat fins avuy de lo que 'm deyas
las amigas d' infancia, creuré are
lo que 'm deyan de tú, que amors infames
manténs ab un casat qu' es com tú indigno
y seréu tú y l' espós dos viu. L' adagi
ja diu, que: Deu los cria y ells s' ajuntan.

ROSETA SERRA

Campanadas

Miréuuvos qu' aquesta *gent negra* no perden may las
malas intencions.

No contents molts llanuts vigatans de la guerra que pùblicament venen fentnos, últimament s' han dirigit un anònim al nostre corresponsal de Vich amenassantlo bestialment perque vén lo nostre periódich y manifestantli que si continua venentlo s' en fará set pedras.

¡Està molt bé, *ratas vigatanas*! LA TOMASA, qu' es una noya molt xamosa, ha pres bona nota de las vostras intencions y us participa que com que coneix de pe á pa la vida de moltas de vosaltres, si continueu molestantla ab la vostra baba asquerosa, us treurá la careta mostrantvos tal com sou.

Per lo tant... ¡feu l' ull viu!

Prop de la plassa de toros nova sembla que hi ha un local ahont van á parar los pencos que serveixen pera las corridas, y dels quals se 'n fa segons rumors un bon munt de llançons y altres embutits.

Bueno! Ja haviam quedat en que la carn de caball, si no era bona per molts paladars, no perjudicava la salut; pero no haviam pactat encare que poguessin endossarnos impunement la carn d' un bestiar plé de nafras y otras porquerias.

¡Es que á Barcelona no hi ha ningú que 's cuydi de la nostra salut!

Diumenge passat va morir en aquesta ciutat, víctima del títus, lo reputat metje don Ignasi Rodriguez, conegudissim en la barriada de Gracia, ahont hi ha milers de personas que li deuen la vida ó la salut.

La mort del Sr. Rodriguez ha sigut sentidissima en dita barriada, tant per tractarse d' una eminencia médica com per ser lo finat molt jove encare.

Com á prova de l' estimació y respecte que pe'l Sr. Rodriguez, conegut vulgarment per l' Ignasiet, se sentia á Gracia, bastará consignar que per devant de son cadavre desfilaren centenars de personas afanyosas de donar un dolorós adeu á qui fou son amich y son metje.

Rebi lo nostre mes sentit pésam la familia del finat.

Sembla que l' honor municipal està per terra.

Després de las moltas vegadas que s' ha remenant y regirat, sense hayersen pogut treure l' aygua clara, en una de las passadas sessions del Ajuntament, tornà á la carga el Sr. Àvila, aquell regidor que volia que la plas a de quefe del Negociat d' Ingressos y Gastos fos pe'l fillet del seu cor.

Afortunadament, segons se diu, 'l Sr. Boladeras qui està ja cremat de que 's treguin los drapets al sol, per no succehir luego res, se disposa á castigar al denunciat, ó al denunciador, si la denuncia es falsa. Ben fet! Es l' única manera d' evitar que 'l Consistori 's converteixi en un círrer del Mitj-dia.

Qaan nosaltres dihem que es pecat fer mal á tota la gent que s' encauha en convents y iglesias estém posats á la rahó.

O sino vegin per lo qu' aném á relatar qui es capás de ferlos mal á n' aquets ministres de Deu y esposas del Señor, que per nosaltres se desvetllan.

En lo Convent de la Punxa, una noya, sens dupte no volgunt sufrir que per mes temps per ella s' molestessin 'ls que dintre hi havia, va enfilarse á la paret per saltar luego al carrer y tocar 'l dos; pero com que 'l salt tenia de ser una mica regular, y la noya no s' atrevia á donarlo, 'ls transeunts que s' adonaren de lo que passava comensaren á cridar y esparverar-se tement que la noya en qüestió prengués mal.

Aquets crits cridaren l' atenció de las madres, las quals eixiren furiosas del convent, agafaren á la noya pe'l vestit, la desmontaren de la paret, y luego segons malas llenguas li clavaren una palissa d' aquellas que recorda ab dolor qualsevolga persona.

¡Y quina gent mes mansa es aquesta!

¡Ja ho dihem nosaltres, qu' es pecat ferli mal!

Havém vist ab gust lo nomenament del Sr. Boladeres, per Arcalde de Barcelona.

Lo motiu de la nostra satisfacció, 's desprén de lo que deyam en una crònica passada aixó es que tractantse, d' un càrrec popular es lo poble qui deu provehirlo y no serho per medi d' una R. O.

Creyém que 'l Gobern, en vista de las dificultats que presentan los nomenamientos esmentats quan s' han de fer de R. O. y de la situació difícil en que 's posa á l' agraciad, hauria de procurar esmenar la llei en el sentit de que siga condició indispensable pera ser Arcalde, la de ser avants regidor del mateix Ajuntament.

L' altre dia, de bon matí, fou detingut en la Ronda d' Sant Antoni, un subjecte qu' anava carregat ab un sach que contenia trossos de metall sustrets d' un taller del carrer Consell de Cent.

Lo subjecte del sach era l' vigilant de l' esmentat taller. Ab vigilants com aquet se pot dormir tranquil.

* * *

Se diu qu' existeixen en aquesta ciutat gran nombre de motors que no reuneixen les degudas condicions, sent un perill constant pe'ls obrers que travallan en los locals a-hont dits motors funcionan.

Convé que s' practiqui una escrupulosa inspecció pera evitar desgracias y pera castigar degudament qui pera obtenir majors guanys exposa la vida de qui a mes d' esser un semblant seu l' ajuda a arrodonir una fortuna.

* * *

A la forsa la carrera d' advocat deu estar perduda, perque després d' haver sigut condemnat l' altre dia a vuit anys de presiri tot un senyor lletrat per falsificació de documents, fou detingut fa pochs dias per la policia en una fonda del carrer de Sant Pau un altre advocat reclamat per falsificació d' una lletra de canvi:

¡Quin descrèdit per la toga!

Pero es lo que sentirem a dir a un que fa l' timo dels perdigons; «Ja veurán com que ara ningú pledeja ells no poden pas morirse de gana... Tots tenim dret a la vida!»

Y tenia rahó en lo que s' refereix al dret a la vida, pero s' olvidava de dir que n' hi tenim sense enganyar al próxim.

Perlo tant qui no té feyna d' advocat, si altre remey no té que s' posi a llimpia botas.

* * *

Diu qu' al carrer de Caspe, al costat del convent dels jesuitas, hi ha una casa en la que se senten sorolls qu' esparveran als vehins.

Creyent que s' tractaria d' algún lladregot qu' estaria fent una m na baixaren l' altre dia a la clavaguera l' insigne Pelaez y dos ó tres intrépits periodistas... y sols varen trobar un batallo de ratas que fuguiren esporuguidas.

¡Aném a palms! Si la casa està emplassada al costat del convent, le primer que hauria de veurres es si s' tracta d' engrandir lo convent en qüestió, perque en aquet cas, no seria estrany que s' fessin sorolls perque 'ls vehins de la casa la desocupessin y l' propietari de la finca 's desfés d' ella a baix preu.

¡Com que son tan tontos els jesuitas!

* * * * *

CUPÓ PRIMA N.º 78 (1)

Que dona dret a adquirir per

DOS RALS

la comedia en quatre actes y en prosa

La herencia del oncle Pau

arreglo de CONRAD COLOMER

qual preu corrent es lo de DOS PESSETAS

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan 'ls exemplars.

Havém dit mes de quatre vegadas, que l' África comença m' amunt dels Pirinens, y ara, en vista de las desgracias ocorregudas en la ruta d' automòvils de Paris a Madrid, (1.ª etapa) nos ratifiquém en lo ja dit.

Causa verdadera indignació, veure qu' una colla de desfeynats, aymants enragés del automobilisme, se matin y atropellin als demés, sols pe' l' gust de dir: «Jo hi sigut lo primer d' arrivar a la meta».

Fins una mare, de l' aristocracia, sens dupte, veyent a un seu fill agonitzant, ha eritat com si s' tractés d' un acte meritori: ¡No importa! ¡Un altre fill que 'm queda, continuará la ruta!

Això no es una mare espartana, es una mare espartera, y gracias.

Per rebre als automobilistes, si arriba a permetres que continui la ruta, proposém que s' esperi a Madrid una Comissió de toreros.

¡Serán tal para cual!

* * *

Lo dissapte vinent, 30 de Maig tindrà lloc en la Sociedad Niu Guerrer una funció extraordinaria composta de «Los Monigotes» desempenyada per las artistas en minatura Durán y Figuerola, y pel xamós noy Pairó, dirigits tots per don Rómulo Sales; «El Chaleco Blanco»; «La Dayneta»; monólech de l' Ignasi Iglesias, interpretat per la neña Enriqueta Figuerola; «Los Asistentes»; concert de violí y piano; y «Gent de platja».

Terminarà la funció ab un ball de Societat.

Es de preveure un plé, donat lo nutrit del programa, la calitat dels artistas y la bondat de las obras.

* * *

Llegim que la Junta Directiva de la Casa Provincial de Caritat ha donat los despatxos al pare Estebanell, administrador dels enterros y funerals en que intervé aquella, per haverse enterat que l' tal pare posseix una torre valorada en 18,000 duros,

¡Está bé! pero lo que convé es saber si aquesta torre l' ha adquirida legalment lo pare Estebanell o...

¡Ey! dihem això, perque no creyém que l' possehir una torre de 18,000 duros sigui motiu pera despatxar a ningú.

CORRESPONDENCIA

(Tancada l' dia 23)

Manuel Miralles y Salvá: Ab franquesa, no hi entés lo que vol dir—Gegant del Pi: No m' fa l' pès—A. B. R.: «Nota d' istiu» no acaba de plaurém—Roseta Serra: Anirà tot—C.: «A mon amich J. A. S.» me sembla Huixeta. Ho sento—P. P.: Diu lo segón vers de son «Amor Verduler» dos tomates cagan... ¡Per l' amor de Déu! ¡Hi ha paraulas que no s' poden posar en lletres de motlló—J. Pujol A.: Lo que envia no serveix—A. de V.: «La llengua» y «Esq. itx» no m' fan lo pès—J. Ribas S.: Està bé—M. Gallofré: No serveix—A. C.: Aceptats «Los tres badalls»—Vilá Ortonobes: Ho publicarem casi tot—F. A. E.: Lo sonet m' agrada—Serrallonga: Es poqueta cosa—Reimbau Plaues: Robert y moltíssimas gracies—Joseph Riba: Lo que m' envia no es un idioli ni res que puga publicarse—Artista: Tot plegat es ràquitic—Homedes Mundo: Ho insertarem—Isaac P. Artés: Repassi «Lo Camp» y hi trovarà algunas imperfeccions—J. M. Sentinella: Anirà l' primer cantar—Joseph Abella y Berrón: La publicarem—Joanet de Gracia: Me sembla que fora de la interessada, lo seu jurament no pot agradar a ningú.

LITOGRÀFIA BARCELONESA
SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

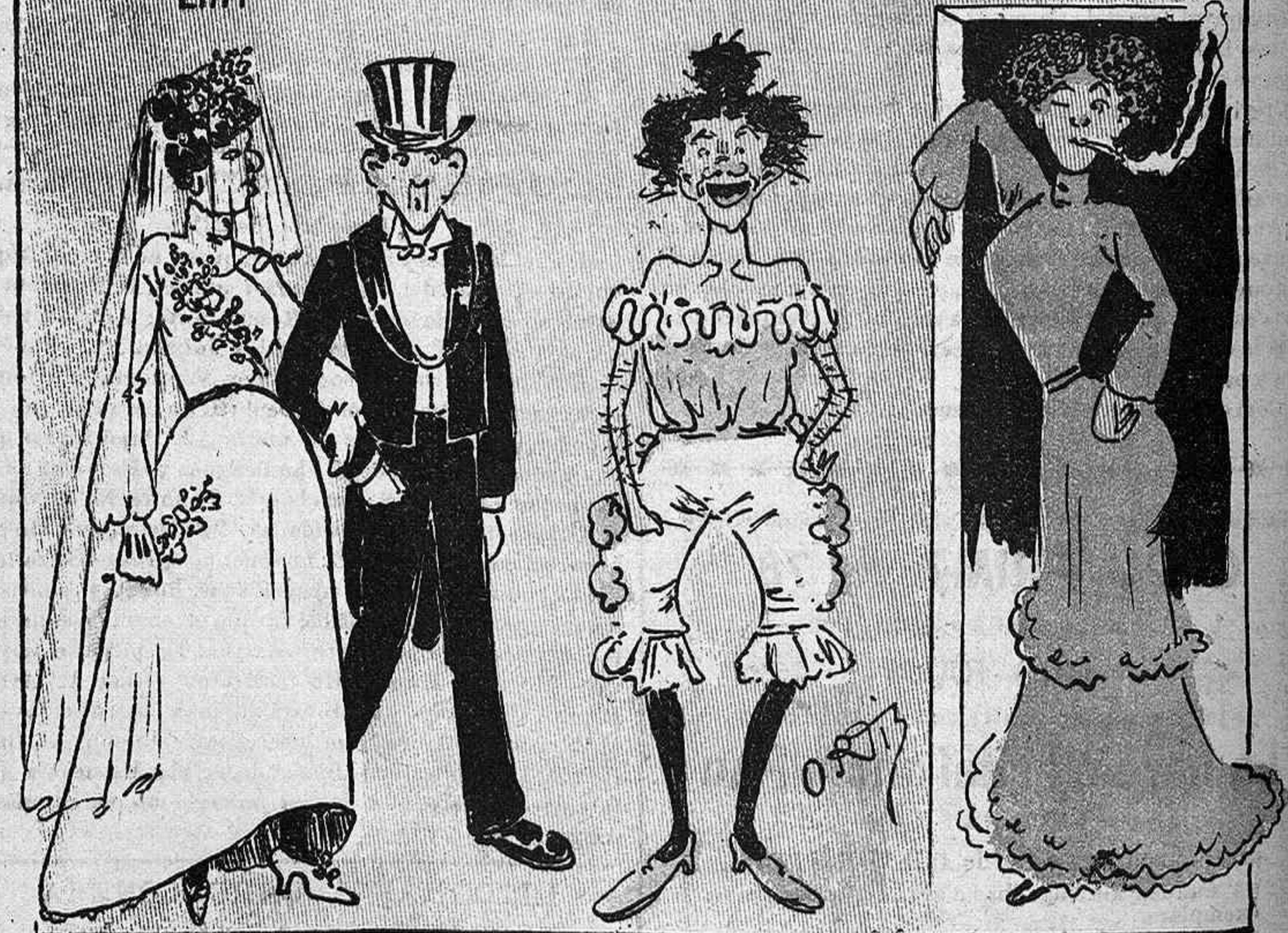
Flors de Maig

Liri

Flor de Malva

Rosa mística

Flor d' azahar

Dalia

Violeta